

mány a román külpolitika új tájékozódását jelenti, még pedig a tengelyhatalmak irányában.

A Stampa budapesti tudósítója a következőket írja:

A diplomácia igen lassan találja meg azt a megoldást, amely Romániának és Magyarországnak lehetővé teszi, hogy megszabaduljanak fölése gesen mozgósított hadseregüktől és hogy leüljenek a tárgyalóasztalhoz. Mindesetre tény az, hogy a feszültség, amelyben Budapest az utóbbi napokban élt, lecsillapodott. A magyar közvélemény a legnagyobb nyugalommal ítéli meg a szöveges levél kérdéseket. Mindazonáltal hangoztatják Budapesten, hogy a román mozgósítás által előidézett katonai intézkedések mindaddig érvényben maradnak, amíg Magyarország megfelelő biztosítékot nem kap követeléseit illetőleg. (MTI)

Német jelentés az angol partvidék bombázásáról

Berlin, július 8. (Német TI.) A véderő főparancsnoksága közli: Német buvárnaszádok a spanyol part előtti tengerészen 21.500 tonna kereskedelmi hajóteret süllyesztettek el, közöttük a 13.000 tonnás San Fernando felfegyverzett angol gőzöst.

Légi erők Angliában bomlázták többi között a brightoni állomásépületeket, a Wight-sziget partvédő ütegeit, Falmouth kikötő-építményeit és baraktáborait, valamint a Middlesboroughban és Newcastleben levő hadiipari építményeket. Anglia déli partján hajókaravánokat és gyülekező hajókat támadtunk meg. E támadások során elsüllyesztettünk két kereskedelmi hajót és egy csapatszállítót, más hajókat pedig súlyosan megrongáltunk.

Nyugat-Németországban angol repülőgépek napközben sikertelenül néhány bombát dobtak le.

Pigniczky István

A szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa s 12 évig elsőrendű szakmunkása volt.

CSAPO-UTCA 12. SZÁM.

Az Észak- és Nyugatnémetország ellen intézett éjszakai támadások csak csekély anyagi kárt okoztak. Két polgári személy életét vesztette.

Az ellenség összes vesztesége vasárnap 14 repülőgép. Ezek közül 10 Spitfire mintájú brit vadászrepülőgépet légi harcok során a Csatorna fölött lőttünk le. Két másik repülőgépet másutt lőttünk le légi harcban, kettőt pedig légvédelmi tüzér-ségünk pusztított el.

A német légi erő vesztesége három gép. (MTI)

Ciano megérkezett Saarbrückenbe

Berlin, július 8. Ciano gróf kőlvonataráról jelenti a Stefani Iroda kiküldött tudósítója:

Az olasz külügyminiszter kőlvonata hétfőn délelőtt 10 óra 5 perckor Saarbrückenben érkezett. A külügyminiszter kíséretében van Dörnberg báró, a szertartási osztály főnöke, több magasrangú tisztviselő, valamint közvetlen kísérete: Alfieri és Mackensen nagykövetek.

Az olasz külügyminisztert megérkezésekor az állomáson hatalmas tömeg üdvözölte.

Ciano gróf Saarbrückenből kiindulva kezdi meg a nyugati hadműveletek színhelyének megtekintését. A mai napon a Maginot-vonaton tesz látogatást. A gépkocsisor Saarbrückenből Metzbe és Verdunbe vonul és este tér vissza Saarbrückenbe.

Ciano grófot hétfői útján elkíséri Dittmann mérnökari tábornok.

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Telefon: 25-09.

Július 9-én, ma utójjára még

egy napra prolongálva

FÖLDINDULÁS

A szerelem — élet — halál — a megbocsátás minden magyar filmje Páger Antal, Eszenyi Olga, Kiss Ferenc, Billesi Tivadar főszereplőkkel.

HALLÓ!

A Magyar Királyi Posta Intézményének 100 éves fennállásáról készült kultúrfilmje, felvételek a Hortobágyon is.

MAGYAR VILÁGHÍRADÓ.

Előadások kezdete kőznap d. u. 5, 7, 9, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor. Pénztárnyitás hétkőznap d. e. 11-től 1 óráig, vasárnap d. e. 11 óráig kezdve.

A Szovjet követelésekkel lép fel Törökországgal szemben

Belgrád, július 8. (Bud. Tud.) A „Politika” szerint Törökországban izgalmat keltett, hogy a német, az olasz és a szovjet sajtó támadó cikkeket közöl Törökország ellen. Azt hiszik, hogy közel áll egy Törökország elleni akció, sőt Szovjetország rövidesen határozott követelésekkel lép fel Törökországgal szemben, különösen a Dardanellák kérdésében. Arra számítanak, hogy Oroszország már e héten átadja követeléseit tartalmazó jegyzékét.

Nagy figyelmet keltett Terentiev ankarai szovjet nagykövet moszk-

vai utazása. Terentiev Pápen, az isztabuli német nagykövet is elkísérte.

Ugy tudja a lap, hogy Törökországban az utóbbi napokban katonai behívások történtek. Eddig nyolcszáz ezer embert mozgósítottak. A török-bolgár határon török katonai repülőgépek és ejtőernyős osztagok gyakorlatoznak. Az ejtőernyős osztagok repülőgépein sok női pilóta is teljesít szolgálatot.

Egyébként hírek terjedtek arról, hogy Szaradzoglu külügyminiszter lemondott.

Kereskedelmi háború Anglia ellen

Berlin, július 8. A Német TI a harctéri helyzetről a következőkben számol be:

Anglia ellen a németek felytatták a kereskedelmi háborút. Az új német buvárnaszádok által az utóbbi időben jelentett nagy sikerek nem a véletlenek mulat s azok nem egyetlen hadbaszállás eredményei. Ellenkezőleg, feltehető, hogy a német haditengerészet mostani előnyös tengeri támaszpontjaiból kiindulva, minden alkalmas eszközzel következetesen folytatja és fokozza a kereskedelmi háborút Anglia ellen.

Róma, július 8. (Német TI.) Azzal az angol jelentéssel kapcsolatban,

amely szerint a Cobruk ellen intézett legutóbbi angol légitámadás során több olasz hajóegység súlyosan megrongálódott, olasz hivatalos helyen kijelentették, hogy az semmiképpen sem felel meg a tényeknek. Az angol jelentés minden tekintetben hamis. (MTI)

London, július 8. (Reuter.) A légügyi minisztérium jelenti: Az angol felderítő repülőgépek vasárnap felderítőúton jártak Németország felett. A repülőgépek a közép-németországi Eschwede repülőteret eredményesen bombázták. Két gépünk hiányzik. (MTI)

Vichyben teljhatalmat szavaznak meg Petain-nak

Genf, július 8. (Német TI) Vichyben a képviselőház és a szenátus kedden külön tanácskozást folytat, hogy döntson a két kamarának nemzetgyűléssé való átalakítására vonatkozó indítványáról. Ha a két kamara, valamint a nemzetgyűlés a megjelentek száma miatt nem lehetne határozatképes, máris olyan törvényes megoldást készítettek elő, hogy a parlament ülésezését semmise gátolja. A nemzetgyűlést előreláthatólag szerdán tartják meg.

A kormány Laval helyzetjelentése után törvényjavaslatot terjeszt elő, amelynek tárgya a bizalom megsza-

vazást Pétainnek. Az ülés igen rövid lesz. Teljhatalmat szavaznak meg Pétainnak s a kormány olyan alkotmány kidolgozását tervezi, amelynek alapja a munka, a család és a haza jogait, tiszteletben tartják. Az alkotmány pontjainak kidolgozására bizottságot küldenek ki. Az új alkotmány két kamara felállításáról intézkedik. Az egyik az ipari és szellemi és gazdasági pályákon működők érdekeit képviselik és az állam gerince lesz, a másik kamara pedig a testületek, a rendek s a család érdekeit képviselik. (MTI)

Az új szovjet orosz követ a román királynál

Bukarest, július 8. (Német TI.) Károly király hétfőn délután a szokásos szertartás keretében fogadta Lavrentiev új szovjet orosz követet, megbízó levelének átnyújtása alkalmából. (MTI)

Bukarest, július 8. (Stefani.) A propagandaügyi miniszter hétfőn

kiadta első utasítását, amelyben kijelöli, hogy a lapkiadóknak milyen magatartást kell tanúsítaniuk a demokráta rendszerrel, a teljes nemzeti rendszerre való áttéréssel kapcsolatban. Mint első lépést, valamennyi zsidónak a szerkesztőségekben való kizárását jelölik meg.

A francia triumvirátus

Vichy, július 8. (Stefani.) Az alkotmányjogi reformok előestéjén az alkotmánymódosítást talán már szerdán megszavazza a nemzetgyűlés. Megállapítható, hogy a régi képviselők nem örvendenek tulságos népszerűségnek.

Petit dan Phinois megállapítja, hogy Blum Leo, hogy elkerülje a gunyolódásokat, szállodai szobájába zárkózott. A holnap összeülő képviselőknek egyszerűen alá kell írniok lemondólevelüket, aztán szerdán bizalmat kell szavazni Pétainnak. Az államelnökököt Pétain fogja képviselni és a kormányzást Laval h. miniszterelnökből, Marquet belügyminiszterből és Weygand tábor-

nokból álló triumvirátusra fogják bízni. Egyes képviselők, így Blum Leo és Boncaurt ellenzni fogják a parlamentarizmus megszűnését, bár igen kevés követőjük akad majd, minthogy a főkolompok a Saiglia gőzös fedélzetén a nyílt tengeren hajókéznak és a gőzös nem tudja, melyik kikötőbe tehesse partra vésszes rakományát. (MTI)

Belgrád, július 8. (Stefani.) Ciano gróf külügyminiszter utazását élénk érdeklődéssel követi a jugoszláv sajtó. A Politika azt írja, hogy német körök titoktartása ellenére a kelet-európai kérdések megoldását várják. (MTI)

A döntés Hitler kezében van

Berlin, július 8. (Magyar Távirati Iroda.) Ciano gróf olasz külügyminiszter berlini megbeszélései során, mint berlini jólértesült körökben hangoztatják, megvitatásra került a háborúval összefüggő valamennyi kérdés, az egész európai helyzet.

Német politikai körökben kijelentik továbbá, hogy a francia fegyverszünet óta tartó látszólagos nyugalmi időszak egyáltalán nem alkalmas semmiféle találgatásra. A háború további menetére vonatkozó döntés Hitler kezében van. Ezt a döntést a szövetséges Olaszországgal teljes egyetértésben hozza meg. Elsősorban ezzel áll kapcsolatban Ciano gróf berlini látogatása is. Az olasz külügyminiszter szerdán reggel érkezik vissza a nyugati hadszíntéren tett útjáról. Valószínű, hogy Ciano gróf visszaérkezése után még egy napot a német fővárosban tölt.

Amsterdam, július 8. (Német TI.) A hágai diplomatáknak július 15-ig el kell hagyniok Hollandiát.

Zsidó nem lehet román újság munkatársa

Bukarest, július 8. (MTI.) Nichifor Crainic propagandaügyi miniszter a belföldi újságírók előtt a sajtóval kapcsolatban kijelentette, hogy az új rendszer uralma alatt csak tősgyökeres román írhat román újságokat. A kormány elhatározta, hogy a jövőben román újságot nem vezethet zsidó, román újság munkatársa zsidó nem lehet. Zsidók és más kisebbségűek csak saját nyelvükön írhatnak. A külföldi újságírók előtt a miniszter kijelentette, hogy a román kormány szabadon megengedi foglalkozásuk üzését, kéri azonban őket, hogy mindenkor tartsák szem előtt az igazságot és tárgyilagosságot.

A menekült román tisztviselők egyrészt Erdélybe telepítik le

Bukarest, július 8. (MTI.) A kiűrt területéről elmenekült köztisztviselők és bírák egyrészt az ökirályságheli megyékbe, egy másik részét pedig Erdélybe és a Bánáta telepítik le.

Nagyszében, július 8. (Bud. Tud.) Dr. Bruckner a romániai német népcsoport vezetője a következő felhívást intézte a romániai német kisebbséghez:

A kormányval kötött megállapodás értelmében a német néptársaknak a nemzet pártjába való belépése későbbi időpontban fog bekövetkezni. Az erre vonatkozó utasításokat későbbben kiadják. (MTI)

Bukarest, július 8. (MTI) A bukaresti német követség a Romániába menekült lengyelek tudomására hozta, hogy amennyiben vissza akarnak térni Lengyelországba, úgy erre vonatkozó kérelmüket július 20-ig bezárólag nyújtsák be a követséghez. Ezen a határidőn túl benyújtott kérelmeket nem vesznek figyelembe.

Szegesvár, július 8. (Bud. Tud.) A szegesvári magyar kaszinó Petőfi Bizottsága közli, hogy az ezévi július 28-ra kitűzött fehéregyházi Petőfi ünnepélyt bizonytalan időre elhalasztották. (MTI)

Az angolok elválták a mossuli olajvezetékét

Ankara, július 8. (Stefani.) Hír szerint az angolok elválták a mossuli olajvezetékét. (MTI)

Róma, július 8. (Német TL.) A Casablancában horgonyzó francia hadihajók olasz lapjelentések szerint kifutottak a nyílt tengerre, hogy hajszát indítsanak az Atlanti óceán-

non hajózó brit kereskedelmi egységek ellen. Tangerből megerősítik, hogy a Gibraltárban állomásozott bit hajóegységek a francia gépek bombázására kifutottak. Ezidőszerint csak egy angol hadihajó tartózkodik Gibraltár kikötőjében. (MTI)

Ciano Párisba is ellátogat

Róma, július 8. (MTI.) Németország és Olaszország közös győzelme után a elszigorúbb igazságszolgáltatás következik. Az ellenség ellenség marad még akkor is, ha le van győzve és mint ilyennek kell jelentkezni a nagy számadásra. Ami az Anglia elleni harcot illeti, Németország és Olaszország el van szánva arra, hogy ezt a végsőkig folytatják a La Manche csatornában, az Északi tengeren, az Atlanti Óceánban és a Földközi tengeren egyaránt mindaddig, amíg le nem dön-

tik azt a hatalmasságot, amelynek léte lehetetlenné teszi az igazi egysúly kialakulását. Ami Ciano grófnak megszállt francia területen való útját illeti, a Stefani Iroda tudósítója szerint ez a körút néhány napig fog tartani.

A Lavoro Fascista értesülése szerint Ciano gróf Párisba is ellátogat. A Messagero értesülése szerint az olasz külügyminiszter szerdán reggel érkezik vissza Berlinbe. (MTI)

Lemondott a román kultuszminiszter

Bukarest, július 8. Hivatalos közlés szerint Horia Sima kultuszminiszter lemondott, helyére Radu Budisteanu neveztek ki. Budisteanu is a Vaszgárda tagja. Hír szerint Noveanu lettárügyi miniszter és Sideanu pénzügyminiszteri államtitkár is elhatározta, hogy kiválik a kormányból. Noveanu és Sideanu ugyancsak a Vaszgárda tagja. (MTI)

Genf, július 8. (Stefani.) Vichyből jelentik: A francia kormány

elhatározta, hogy július 15-ig leszereli az 1937. év előtti korosztályú mezőgazdákat és kézműveseket, úgyszintén azokat a gyári munkásokat is, akik eredetileg mezőgazdasági munkások voltak, de 1938. év óta ipari üzemekben dolgoztak.

Belgrád, július 8. (Avala.) Mihajdzsics belügyminiszter lemondott. A belügyi tárca vezetését ideiglenesen Cvetkovics miniszterelnök látja el. (MTI)

Haakon király egyelőre nem tér vissza Norvégiába

London, július 8. (Reuter.) Haakon király a norvég elnöki tanács tagjai által hozzátűzött táviratra azt válaszolta, hogy a norvég nép érdekeit szolgálja, amikor kitarthat helyén. Ha Norvégiában olyan körülmények lehetnének újra

teremtteni, hogy lehetővé válnék számára és kormánya számára a visszatérés, haladéktalanul visszatér, de ennek legelső feltétele, — hogy valamennyi idegen katonai alakulat hagyja el az országot.

A franciák Angliában — ellenséges idegenek

London, július 8. (Reuter.) Hétfő este közlik, hogy ezentúl a franciákkal, mint ellenséges idegenekkel fognak bánni, de különös tekintettel lesznek azokra, akik eleget tesznek a hatóságok intelmeinek és készek elősegíteni a szövetségesek ügyét. A francia alattvalókat ezentúl éppúgy alávetik a különféle korlátozásoknak, mint a többi idegeneket. Ezek közé tartozik az elsőtétítési kötelezettség is az, hogy kerékpár- és gépkocsitulajdonosok nem lehetnek különleges felhatalmazás nélkül. Ezenkívül vonatkoznak rájuk azok a rendelkezések is, amelyek megtiltják az idegeneknek a belépést a védelem alá helyezett vidékekre, legalábbis különleges rendőri engedély nélkül.

Madrid, július 8. (Német TL.) A francia hivatalos lap rendeletet közöl, amely szerint Clermont Ferrandban lesz a francia bank ideiglenes székhelye. (MTI)

Róma, július 8. (MTI.) Mint Istanbulból jelentik, az olasz lapoknak, Szovjetországban ankarai nagykövete elhagyta a török fővárost és Moszkvába utazott. Elutazását hivatalosan egészségi okokkal magyarázzák. A Tribuna istambuli jelentése szerint ottani körökben a szovjet nagykövet távozását a Franciaországban talált titkos iratokkal hozzák összefüggésbe.

Roosevelt harmadszor is jelölteti magát

Washington, július 8. (Stefani.) Roosevelt elnök hosszas tanácskozást folytatott Farley püstaügyi miniszterrel és a demokratapárt főtitkárával.

A lapok jelentése szerint Roosevelt végleg elhatározta, hogy elfogadja a jelölést harmadszori megválasztására.

A demokratapárt szombaton Csikágóban országos gyűlésre ül össze. Vichy, július 8. (Stefani.) Wiesbadenben gazdasági bizottság ala-

kult, hogy rendezze a fegyverszüneti szerződésből adódó gazdasági kérdéseket (MTI)

London, július 8. (Reuter.) A Reuter iroda diplomáciai munkatársa hivatalos körökben úgy értesül, hogy a francia ügyvivő hétfőn tette azt a Vichyben terjesztett jelentést, hogy a francia nagykövetség Londonból visszatért Franciaországba. Angol körökben sajnálják, hogy a francia kormány ilyen lépést tart szükségesnek.

Egyhangulag kimondották a Hungária FC feloszlátását

Budapest, július 8. Mivel a Hungária FC. hazafias multjához és hírnevéhez méltó eredményes sportbelli működés anyagi feltételei nem biztosíthatók, a klub hétfőn délután tartott közgyűlésén az előterjesztett Indítvány alapján egyhangúan kimondotta a Hungária FC. feloszlátását. A Hungária FC. kiváló hivatásos játékos állományát minden anyagi igénytámassza nélkül szabaddá tették. A közgyűlés a feloszlátás lebonyolításának kereszttul vitelére 4 tagú bizottságot választott.

A közlélmzés megszigorítása Angliában

London, július 8. (Reuter.) A közlélmzési miniszter bejelentette, — hogy hétfőtől kezdve a tea adagolást két unciában állapítják meg hetenként és személyenként. A Margarin, mindenfajta zsirt, valamint a vaját félhónaponként szintén adagolni fogják. A szállodáknak és éttermeknek tilos egy étkezésen belül halélt és húsélt is felszolgálatni. A cukrászkat be kell zárni, mert a cukorszükségleteket nem tudják fedezni. Kijelentette a közlélmzési miniszter, hogy elérkezett az az idő, amikor mindenkinek

korlátozásokat kell várni. Azt hiszi, hogy hosszú ideig tartó ostromra kell felkészülni.

Róma, július 8. (Német TL.) Mint vatikáni hivatalos helyről közlik, nem felelnek meg a valóságoknak az amerikai újságokban napvilágot látott azok a hírek, amelyek szerint a szentszéki angol követ biztosította a Vatikánt, hogy az angolok nem fogják Rómát bombázni, hogy megkímélhessék a Vatikánvárost. Másrészt ism. retes, hogy a Vatikánváros légitámadások ellen ugyanolyan intézkedéseket fogantatosított, mint Róma többi része.

Százötven kárpátjai tanító és tanítónő részvételével megnyílt a debreceni ruszin-magyar nyelvtanfolyam

A Kárpátaljai tanítók és tanítók részére a magyar kormány átképző tanfolyamot készített elő, amelyen főleg az Ung és Máramaros vármegyék közigazgatási területén működő tanítók és tanítók vesznek részt. A tanfolyamot három csoportban tartják meg. Az első csoport hallgatói hétfőn érkeztek Debrecenbe. Az első tanfolyam július 8—18-ig, a második július 22-től augusztus 1-ig és a harmadik tanfolyam július 8-tól augusztus 10-ig tart.

Az első csoport, melyre több mint száz tanítónő és tanító gyűlt össze, hétfőn délelőtt tartotta megnyitóját.

A megnyitási ünnepélyes külsőségek között folyt le. A Svetits-intézetben a tanítók tanfolyamát Gáspár Gyula tanügyi tanácsos nyitotta meg a Magyar Hírszkegy elmondása után. Megnyitó beszédében rámutatott a szentistváni állameszmére és a ruszin-magyar testvériségre. Az előadás minden egyes részét, ahol a magyarság és a ruszinság testvéri közösségéről volt szó, meleg tapással jutalmazta a hallgatóság, majd melegen ünnepelte Gáspár Gyula tanügyi főtanácsost.

A Siketnémák intézetében dr. Kiss József tankerületi főigazgató, dr. Kacsóh Lajos beregszászi tankerületi főigazgató, a tanfolyam tanulmányi vezetője, dr. Major József tanügyi fogalmazó és Bendák Gyula tanfelügyelő, a tanfolyam helyi rendezője vettek részt a második csoport megnyitási ünnepélyén. A tanítók a Hírszkegy elmondása után nagy érdeklődéssel hallgatták Kiss József tankerületi főigazgató megnyitói beszédét, aki mély, magyar gondolatokat tartalmazó beszédében rámutatott a szentistváni összefogás nagy szükségére. A hallgatóság hosszantartó tpsal jutalmazta a beszédet, melyet Kiss József magyar nyelven tartott s dr. Kacsóh Lajos beregszászi tankerületi főigazgató tolmácsolta ruszin nyelven és köszönte meg a hallgatóság nevében azt a meleg magyar vendégzeretetet, melyet ebben a városban élvezhettek. A tanfolyam hallgatói ezután elhatározták, hogy táviratban köszönik meg a kultuszminiszternek, hogy ilyen jószívvel gondoskodott róluk.

A megnyitói után a hallgatóság a város jóvoltából ingyen látogathatót ki a strandra. Majd a debreceni tanítók és tanítók kalauzólása mellett végignézték a várost.

A tanfolyam előadásait, melyek nemzeti és tudományos kérdések köréből fognak állni, több nagynevű helybeli és

vidéki, illetve miniszteri előadók tartják. Bartók József és Török Tibor debreceni gimnáziumi, illetve tanítóképzőintézeti igazgató, vidékről pedig dr. Vályi Arnold, dr. padányi Frank Antal, Kiss Lajos dr., Kiss József, dr. Tóth József, dr. Stholmann László, vitéz dr. Temessy Győző, Pataky János és Geletka Lajos ruszin előadók, azokívül a minisztérium előadói, dr. Balassa Brunó miniszteri osztályfőnök és dr. Szalay Béla miniszteri titkár. A tanfolyam előadásai a holnapi nap folyamán kezdődnek meg és délelőtt 8—2, illetve a nyelvi kurzuson 8—1-ig tartatnak, délután pedig tárgyalási órák lesznek. Dr. Bendák Gyula tanfelügyelőnek, a tanfolyam megrendezőjének az érdeme, hogy a most Debrecenbe először érkező ruszin tanítók és tanítók kellemes emlékekkel és jószívvel fognak majd a tanfolyam végén visszatérni Kárpátaljára.

LELKESZVÁLASZTÁS ÉS KINEVEZÉS

Dr. Révész Imre tisztántli egyházközponti püspök Fehér László berettyóújfalui segédlelkészt Kaba községbe missziói lelkészé nevezte ki. A berettyóújfalui református presbitérium Török Vince darvasi lekipásztort egyhangú lelkesedéssel hívta meg lelkészévé.

Japán-amerikai affér

Sanghai, július 8. (Német TL.) 15 japán esendőnek az amerikai tengerészeti katonák által történt letartóztatása folyamán támadt vizsaly komolyabb formákat ölt. Japán megállapítás szerint az amerikai katonák puskatással és ökölcsapásokkal olyan súlyosan bántalmazták a japán esendőket, hogy orvosi kezelés vált szükségessé. A japán hatóságok éleshangú tiltakozást jelentettek be az amerikai hatóságoknál és fenn tartják maguknak azt a jogot, hogy kártérítési követelésekkel lépjenek fel. A japán katonai szóvivő kijelentette, hogy a japán hadsereget becsületében mélyen megsértették. A sértés annál súlyosabb, mivel a japán esendő — bár letartóztatásuk után igazolták katonai voltukat — öt órán át fogva tartották, anélkül, hogy értesítették volna a katonai hatóságokat. (MTI)

Telefon 24-71.

HUNGARIA filmszínház

Telefon 24-71

Ma utóljára az izgalmas, érdekes kémtörténet:

TITKOS MEGBIZÁS

Gustav Fröhlich és Camilla Horn főszereplésével.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor!

Hirdető!

Meleg ünnepségekben részesítették a kartársak a kitüntetett rendőrtiszteket és detektív felügyelőket

Vasárnapi számunkban rövid távirati jelentésben közöltük, hogy a belügyminiszter előterjesztésére a Kormányzó két köztisztviselőt álló és kitűnő debreceni rendőrfogalmazót: dr. Répássy Istvánt és dr. Kubinyi Bélát rendőrkapitányi címmel ruházta fel, ugyanakkor Császár Péter és Siposs Árpád címzetes detektívfelügyelőknél a detektívfelügyelői jellegű adományozta. A hír hétfőn reggel terjedt el a rendőrség és a detektívtestület tagjai körében és a legőszintébb örömet keltette s a kartársak mindnyájukat meleg házi ünnepségekben részesítették. Dr. Répássy István és dr. Kubinyi Béla nemcsak a debreceni rendőrtisztikának két oszlopa, nemcsak mint

példamutató, lankadatlan energiájú rendőrtiszt ismert, hanem mindketten a közéletben is igen népszerűek és köztisztviselőként állóak. Kitüntetésük, illetve előléptetésük városszerte örömet is keltett.

Osászár Péter detektívfelügyelő évek óta látja el felügyelői munkakörét a legmagasabb körök elismerésére méltóan. Bölcse irányítása mellett a debreceni detektívtestület már sok bravuros munkát végzett, amivel érdemeket szerzett a debreceni rendőrségnek és detektívkarának. Siposs Árpád detektívfelügyelővé történt kinevezésével elnyerte lelkes és eredményes munkásságának legmagasabb helyről jövő elismerését.

Gyujtogatásért egyévi börtönre ítélték a bosszúálló „vén gazembert”

Gyujtogatás büntetével vádolva került a nyíregyházi büntető-törvényszék dr. Bónis-tanácsa elé Zilai Sámuel 74 éves fehérgyarmati lakos, mert ez év június 10-én, bosszúból felgyújtotta Fábrián István nevű szomszédja házat s az épületnek folytán teljesen leégett. Zilai Sámuel cinikus egykedvűséggel ismerte be bűnösségét és azzal igyekezett menteni tettét, hogy részeg volt.

Miért gyújtotta rá a házat Fábrián Istvánra — tette fel a kérdést az elnök.

— Bosszúból. Egy alkalommal azt mondotta, hogy „vén gazember” vagyok s ezt a sértést öreg ember létemre nem hagyhattam megtorlatlanul. Este sokat gondolkodtam,

mitévő legyek, tudtam, hogy Fábrián, aki sokkal fiatalabb és erősebb nálam, nem ijed meg tőlem, erre elhatároztam, hogy így állok bosszút. Éjjel előtt nem sokkal felgyújtottam a nádtetőt, azután visszamentem az ágyamba és onnan figyeltem, hogyan borul lángba az épület.

A bíróság a perbeszéd elhangzása után Zilai Sámuel egy esztendő börtönbüntetésre ítélte. Enyhítő körülményül tudták le öreg korát és feldúlt állapotát, súlyosbító körülménynek vették azonban, hogy a felgyújtott házból aludt Zilai egész családja s így az életük is veszélyben forgott. Az ítélet jogerős.

Szigoru büntetéssel sújtja az új társulati adótörvény az adócsalókat

A törvény végrehajtási utasításának érdekes rendelkezései

Budapest, július 8. A Hivatalos lap vasárnapi száma külön mellékletben ötven oldalon közli a pénzügyminiszter rendeletét a társulati adóról, a tantiém-adóról és a társulati vagyonadóról szóló nemrégiben elfogadott törvényjavaslatról. A végrehajtási utasítással kapcsolatban a társulati adó, tantiém-adó és társulati vagyonadó fizetésére kötelezett vállalatok idei adóvallomásukat július 31-ig kötelesek benyújtani.

Igen érdekesen határozza meg a végrehajtási utasítás a vezető tisztviselők fogalmát. Így az adóköteles nyereség kiszámításánál a mérlegszerű nyereséghez hozzá kell számítani, vagy a veszteségből le kell vonni a vállalatnál vezető állásban lévő tisztviselők részére összesen kifizetett szolgálati járandóságoknak azt a részét, amely a vállalat által összes tisztviselői részére ilyen címen kifizetett összegeknek 15 százalékát meghaladja. A vezető tisztviselő fogalmát a végrehajtási utasítás is úgy határozza meg, hogy vezető tisztviselőnek kell tekinteni azt a tisztviselőt, akinek a vállalata az üzleti évben legalább 20.000 pen-

gőt elérő szolgálati járandóságot fizetett ki.

A tantiémadó alapját az igazgatósági, felügyelőbizottsági, választmányi, végrehajtóbizottsági tagoknak adott javadalmazás képezi, továbbá a vállalat által elszámolt minden olyan bizalmas kiadás, amelynek minden belétét a vállalat nem tárja fel és amelynek kifizetését nem igazolja. A társulati vagyonadó alapja általában a vállalat saját tőkéje és az utasítás itt is részletesen felsorolja a saját tőke fogalmába tartozó tudnivalókat.

A végrehajtási utasításnak egyik legérdekesebb része az adókulcs megállapítása. Eszerint a társulati adó kulcs 16 százalék akkor, ha az adóköteles évi nyereség a vállalat saját tőkéjének tíz százalékát nem haladja meg.

Ez a kulcs fokozatosan harminc százalékig emelkedik aszerint, hogy a saját tőkéhez viszonyított nyereség hogyan emelkedik. Az alapulvett tízszázalékos nyereségnél tehát 16 százalék, a további tízenöt százaléknál 18 százalék, húsz százaléknál 20 százalék, huszonöt százaléknál 22 százalék és így tovább, ötszázalékos emelkedésnél a társulati adókulcs 2 százalékkal növekszik. Harminc százalékos társulati adót az a vállalat fizet, amelynek az adóköteles nyereség a vállalat saját tőkéjének negyven százalékát meghaladja. Azok a szövetkezetek, amelyek alapszabályaik szerint az üzletrészek után hat százaléknál nagyobb osztalékot nem fizethetnek, továbbá a korlátolt felelősségű társaságok tíz százalékos társulati adót fizetnek. A vállalatok kötelesek társulati adót fizetni akkor is, ha adóköteles nyereségük nincs, ebben az esetben azonban a társulati adó a saját tőke két ezre-

lékénél kevesebb nem lehet.

A tantiém-adónál úgy intézkedik a végrehajtási utasítás, hogy ha a tantiém-adó alá vont javadalmazás évenként és egyenként a 3000 pengőt nem haladja meg, akkor 16 százalékot kell fizetni, 3000—10.000 pengő között húsz százalékot, a 10.000 pengőt meghaladó összegek után pedig huszöt százalékot. A társulati vagyonadó kulcsát az adóalap szerint állapítják meg. Ha az adóalap nem haladja meg a 100.000 pengőt, akkor 2,5 ezrelék fizetendő vagyonadó címen, 100—250.000 pengő között 3 ezreléket, félmillió pengőig 3,5 ezreléket, egymillió pengőig 4, ötmillió pengőig 4,5 ezreléket, az ötmillió pengőt meghaladó társulati va-

gyonadó kulcs.

Végül a büntető rendelkezéseknél meghatározza a végrehajtási utasítás az adócsalás ismérveit és közli, hogy az adócsalás miatt kiszabható szabadságvesztés büntetésén felül mellékbüntetésként minden esetben kiszabandó pénzbüntetés a pótlólag előírt adó- és összes járulékaik háromszorosától nyolcszorosáig terjedhet. Ha az adócsalás elkövetésénél a vállalat részéről a felügyelet vagy ellenőrzés gyakorlására hivatott személyt akár szándékos, akár gondatlan mulasztás terheli, — amennyiben cselekménye súlyosabb rendelkezés alá nem esik — vétség miatt egy évig terjedhető fogházzal büntetendő.

„A több mint kétévtizedes nemzetépítő munka vetése megérett”

Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter rádióelőadása

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter vasárnap délután 3 órakor előadást tartott a rádióban „Az aratás honvédelmi munka” címmel.

— Megilletődéssel emelek szót — kezdte előadását — a rádió közönsége és egyuttal az egész magyar közvélemény előtt, hogy az aratásról leszélek akkor, amidőn a magyar föld népének nagyrésze fegyvergyakorlatra vonult be.

— A több mint két évtizedes nemzetépítő munka vetése megérett. Megérett a sok magyar küzdelem, a magyar remény, a magyar munka, a magyar odaadás gyümölcse. Ugyanakkor, éppen ezekben a sorsdöntő napokban érik a magyar róna kalásza is és várja az erős férfikezet.

A továbbiakban a miniszter han-

goztatta, hogy a mai rendkívüli viszonyok között az egész ország közös erőfeszítésére van szükség, hogy a magyar föld termését betakarítsuk. Tájékoztatta a magyar közvéleményt a kormány az aratási, hordási és cséplési munkák elvégzésére tett intézkedéseiről.

A miniszter ezután részletesen ismertette a kormány intézkedéseit hangsúlyozva, hogy ezeknek az intézkedéseknek a végrehajtása nagy személyes áldozatot követel. Nagy nemzeti érdek kívánja azonban azt, hogy ezt az áldozatot a kormány mindenkitől ki is kényszerítse és a kormány kötelessége, hogy a kikényszerítés érdekében a legerélyesebb rendszabályokhoz nyúljon. Ha mind összefogunk, akkor leartatjuk a termést és leartatjuk a magyar igazság győzelmét is.

A honvédelmi miniszter rendelete az aratási szabadságokról

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amely szabályozza az aratási szabadságok kérdését. A rendelet a mai nap folyamán életbe is lépett. A honvédelmi miniszter ahban a keretben, amelyet felsőházi beszédében jelzett, nem vihetett keresztül a szabadságolásokat, de abból a célból, hogy az aratási munkálatok idejében, nyugodtan és fennakadás nélkül lebonyolíthatók

legyenek, igénybevette a honvédelmi munkaszolgálatosokat.

A munkaszolgálatosok útján fogják pótolni a kieső arató munkásokat. Intézkedett a honvédelmi miniszter arról is, hogy az utolsó időben a hátországi alakulatokkal behívott legénység 80 százalékát aratási szabadságra küldjék. A honvédelmi miniszter rendeletét az összes alakulatok megkapták és így a rendelet ma életbe is lépett.

Agyonlőtte magát Gosztonyi László, a MÁK ügyésze

Hétfőn hajnalban 5 óra tájban Budapesten a Falk Miksa-utca 18. számú házában Gosztonyi László dr., a Magyar Általános Köszömbánya 52 éves ügyésze főbelőtte magát és mire a mentők kiérkeztek, az életunt férfi már halott volt. Az ügyész a rendőrség megállapítása szerint előzőleg több öngyilkossági kísérletet tett.

Dr. Gosztonyi László, aki nőtlen ember volt, a Falk Miksa-utca 18. számú ház negyedik emeletén négyszoba-hallos lakásban lakott édesanyjával és fivérével, aki a MFTR tisztviselője. Jó állásban volt és szép fizetést kapott. Éveken keresztül a legnagyobb békességben és anyagi jólétben éldegéltek. Soha nem panaszkodott senkinek, hogy valami baja lenne. Pár hét óta azonban mintha kicsérülték volna, idegessé, ingerlékenyvé vált, családjával csak ritkán és akkor is a legszükségesebb dolgokban érintkezett.

Nap-nap után, amikor hazatért hivatalából, bezárkózott szobájába és órákhosszat fel-alá járkált, ügylátszik már régebben készülhetett az öngyilkosságra. Vasárnap délután eltávozott hazuról és 5 óra

tájban tért ismét vissza. Többé nem is mutatkozott. Hétfő hajnalban a revolverdörrenésre riadt fel édesanyja és fivére. Amikor lerohantak hálószobájukba, az ágy mellett a földön fekvő találták vérző mellel. Kezében szorongatta a füstölő revolvert. Azonnal értesítették a mentőket, akik közeli székhezük egy-két perc múlva meg is érkeztek. A mentőorvos megvizsgálta az öngyilkos férfit, de nem tudott rajta segíteni. A főkapitányság központi ügyeletéről rendőri bizottság szállott ki a helyszínre, hogy megállapítsák az öngyilkosság hátterét. Egy levelet találtak, amelyet az öngyilkos ügyész édesanyjához címzett. Ezt a levelet a rendőrség átadta a családnak és ebben a levélben lelki meghasonlásról és idegösszeroppanásról ír a szerencsétlen férfi. Dr. Gosztonyi László holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Génírás, másolás
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

Amatőr

fényképezők

felvételeit szépen, gondosan másolja és nagytitja

Műszaki Fotó

HANGYA BERTHÁZ.
Fotokópiák és alkalmi felvételek speciális készítője.

Igazolvány kép 2 óra alatt készül.

Szolgálat közben a mozdonyon meghalt egy fűtő

A komádi esendőség különös esetről tett jelentést a debreceni ügyészségnek. Simon András 45 éves békéscsabai lakos mozdonyfűtő vasárnapra virradó éjjelen szolgálatot teljesített a Körösszakál környékén járó vonat kazánján. Éjjel egy óra volt, amikor a vonat befutott a körösszakali állomásra. A mozdonyvezető megállította a robogó gépezetet, majd le akart szállni a mozdonyról, hogy vizet vegyen, s ekkor vette észre, hogy Simon András fűtő, aki pár perccel

előbb még javában dolgozott, hirtelen összeesik és végigzuhan a mozdonyvezető szénés és kormos szűk szolgálati helyén.

Nyomtan segítségére igyekezett lenni a mozdonyfűtőnek, azonban minden fáradozása hiába való volt, mert Simon András, anélkül, hogy egy pillanatra is visszanyerte volna eszméletét, meghalt. Az orvosi megállapítás szerint halálát szívbénulás okozta. A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Lakatlan tanyában felakasztotta magát egy berettyóújfalui napszámos

Berki Gyula 36 éves napszámost Berettyóújfalui határában szolgálatot tevő esendőjárőr az egyik elhagyott, üres tanyaépületben felkaszva találta. 9 megindított vizsgálat során derült ki, hogy Berki Gyula gyógyíthatatlan beteg volt és családja körében több ízben olyan kijelentéseket tett, hogy megválna az élettől, ha nem sikerül meggyógyulnia. A múlt napokban is hasonló kijelentéseket tett, azonban a család tagjai igyekeztek megnyugtanni, hogy már rövidesen meg fog gyógyulni. Ekkor úgylátott, hogy Berki csakugyan le-

mond végzetes tervéről, mert aránylag jó hangulatban indult munkára. A család tagjai azonban három napi hiába várták, Berki Gyula nem tért haza, s emiatt keresésére indultak. Ugyanakkor cirkált az újfalui határában a esendőjárőr is, amely betekintett az egyik üresen álló tanya helyiségébe, ami Berki Gyula apósáé volt, s az életunt napszámost felkaszva, holtan találták meg. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy több, mint egy napja már halott volt. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Erdélybe telepítik a bukovinai csángókat?

A szovjethadseregnek Bessarábiába és Bukovinába való bevonulása után érdekes tervek merültek fel a bukovinai csángó magyarokkal kapcsolatban. A csángó magyarok egyrésze ugyanis — Isten-egység, Józseffalva, Hadifalva, Andrásfalva és Boldogfalva — Bukovinával együtt a szovjetunióhoz került és mint értesülünk, a csángó magyarok körében mozgalom indult, hogy visszatelepülhessenek Erdélybe. A szovjethatóságok a mozgalmat megértéssel fogadják

és valószínű, hogy dr. Németh Károly józseffalvai plébános, aki a szovjet bukovinai vezetőivel már befejezte tárgyalásait, a napokban megkezdte tárgyalásait úgy a román hatósággal, valamint az erdélyi magyarság vezetőivel az áttelepítés ügyében. Az áttelepítés hírére Erdély magyar társadalmára máris felfigyelt és valószínű, hogy a magyar csángó falvak lakosságának hazahozatalára rövidesen minden előkészületet megtesznek.

A meleg esős idő kedvezően segítette elő a kalászosok fejlődését

A megye területén biztosítják az aratás zavartalanságát

Hajdú vármegye és Debrecen város közigazgatási bizottságának hétfői ülésén Vecsey Zoltán gazdasági felügyelő jelentést tett a vármegye és a város mezőgazdasági helyzetéről, s ennek kapcsán beszámolt a vetések fejlődéséről és az időjárás okozta károkról és előnyökről. A gazdasági felügyelő jelentésében többek közt megemlítette, hogy július hónapban az időjárás általában hűvös, esapadékos volt. A csapadék mennyisége a szokásos állagot meghaladta. A júniusi időjárás a kalászosok fejlődésére kedvező volt, tekintve attól, hogy a zivataros esők egyes helyeken a bujább vetéseket megdöntötték, a virágzást károsan befolyásolták és hogy újabb vizkárokat okoztak. A csapadékos időjárás a kapásnövények fejlődésének nem volt kedvező, miután főképpen a tengerinek meleg időre volna szüksége. Ártalmas volt az uralkodó esapadékos időjárás a takarmánynövények fejlődésére is, különösen ott, ahol azok rendszeren áztak, vagy pedig ahol a sok eső miatt ismételt víz alá kerültek.

A megmaradt repcevetések ritkák, gyengén kötötték, egyetlen fejlődésük. Általában közepes gyenge termés várható.

A búzavetések fejlődésére a meleg esők idő igen kedvező volt. Mindenütt kiképzettek, a szár és a kalász erőteljesen növekedett. A koraiaknál a kalászosok szép nagyok és tömöttek, a késői vetések és a vízzel borított területeken a vetések ritkák maradtak, alacsonyok és gazosak.

A csapadékos időjárás következtében az aratás általában 10—12 nappal késik. A termés jó közepes és közepesnek mondható, kivéve a püspökladányi járást. — Püspökladány, Nádudvar és Tellen község határait, — ahol a termés gyengének mondható.

A rozsvetések közül a koraiak jól megerősödtek, magasak, szép kalászuak. A virágzás idején uralkodó esős időjárás következtében egyes helyeken ablakosak maradtak. A termés jó közepes.

A tavaszi árpa- és zabvetések fejlődésére az uralkodó időjárás igen kedvező volt, szép sűrűek és üdezőld színűek. Egyes helyeken a vetések erősen gyomosak. Általában jó közepes termés várható.

A tengerivetések a csapadékos, meleg időjárásra erőteljes fejlődésnek indultak, további fejlődésükhöz száraz, napos időt kívánnak. A burgonya erőteljesen fejlődik, a koraiak dúsán virágznak, egyrésztük termése már piacra is került.

A cukor- és takarmányrépa jól és erőteljesen fejlődik, dús üde zöldszínű, több helyen másodikszor kapálják.

A takarmánynövények közül a lucerna és lóhere első kaszálása befejezést nyert, több helyen már másodikszor vágják. Az első kaszálás jó közepes termést adott, több helyen rendszeren ázott, ami miatt minősége megromlott. A második kaszálás jó eredményt ígér. A többi takarmánynövények jól és erőteljesen fejlődnek.

A rétek kaszálása folyamatban van. Az eredményesség jó, minősége azonban gyenge, sok helyen rendszeren ázott. A legelők fűnövése az időjárás kedvező volt, szép üdezőld, a kijáró jószágoknak elegendő táplálékot nyújt.

A szőlők az utóbbi időkben jól fejlődtek, azonban a csapadékos meleg időjárás következtében a peronospora fel lépett, a védekezési munkák folyamatban vannak.

— Tisztelellettel bejelentem, — folytatta jelentésében a gazdasági felügyelő, — hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter — tekintettel a nagyszámú fogatos és gépjárművek, valamint az emberi erők-

nek a rendkívüli fegyvergyakorlatra való behívására, — Hajdú vármegye egész területére a kötelező munkasegítséget elrendelte. A nagyfokú katonai behívások következtében az aratási és eséplési munkák zavartalanságának biztosítása érdekében a szükséges intézkedések megtételére a m. kir. belügyminiszter úr Hajdú vármegye egész területére Rásó Istvánt, Hajdú vármegye alispánját felhatalommal bízta meg. Ezen felhatalmazás alapján Hajdú vármegye egész területére az aratási és eséplési munkálatok tartamára a honvédelmi munkakötelezettség elrendeltetett. A munkák zavartalanságának lefolytatásához a szükséges szervezési munkálatok mindenütt folyamatba tétek. Ezen szervezési munkálatok végrehajtásával elérhető lesz, hogy Hajdú vármegye egész területén úgy az aratási, mint a eséplési munkálatoknak idejében való elvégzése biztosított és hogy mindazon gazdák és gazdaságok, akiknél megállapították, hogy segítségre rászorulnak, a segítség meg fog adni, a munkálatok idejében el fognak végezteni és egyet-

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

lenegy katasztrális hold olyan katasztrálissal bevetett terület sem lesz, ahol az aratási munkálatok kellő időben befejezhetőek ne lennének.

Hajdú vármegye munkabérmegállapító bizottsága június 27-én tartott ülésén a legkisebb napszámbérelt a vármegye egész területére megállapította. A mezőgazdasági munkások napszámbérei az elmúlt hónapban a férfimunkásnál 3—4 pengő, női munkásnál 2—3.50 pengő volt.

A közigazgatási bizottság a jelentést tudomásul vette.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága megvetéssel utasította vissza a Hubay-Vágó törvényjavaslatot

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn reggel tartotta Lossonczy István főispán elnöklése mellett havi rendes ülését, amelyen a szokásos jelentések ismertetése mellett két nagyobb jelentőségű bejelentés, illetve megemlékezés hangzott el.

A gyűlés megnyitásakor ugyanis Lossonczy István főispán kegyelettel emlékezett meg a Kormányzót ért családi gyászról. Bejelentette Lossonczy István főispán, hogy annakidején a vármegye nevében Rásó István alispánnal együtt táviratban fejezték ki a Kormányzó úr Öfömméltóságának a vármegye őszinte mély részvételt. Erre a részvételtáviratra azóta megérkezett Hajdú vármegyéhez a kabinetiroda útján a Kormányzó meleghangú köszönetét tolmácsolva távirat.

A másik nagyhorderejű és a vármegye hazafias lelkiületét élesen bizonyító bejelentést dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző tette, aki megemlékezett a múlt hónapban történt eseményről, mely az egész ország osztatlan felháborodását és megbotránkozását váltotta ki. Ez a megemlékezést is az annakidején már kinyilatkoztatott véleményen túl most azért tette a vármegyei főjegyző a közigazgatási bizottságban, hogy a vármegyei jegyzőkönyvében nyoma legyen Hajdú vármegye tiltakozásának és a politikai megkeverőkkel szembeni magartásának.

Hubay Kálmán és Vágó Pál törvénytervezete szakítva a magyar alkotmány, a magyar jogfejlődés és a magyar történelem minden hagyományával, meghatározatlan részekre akarta bontani a nemzetet, amelynek következményei beláthatatlanok. Az egész magyar nemzeti közvélemény a legnagyobb megütközéssel és felháborodással fogadta ezt a törvénytervezetet és az egész magyar sajtó mély megvetéssel és megdöbbénnel fordult el attól, — mondotta a főjegyző.

— A törvénytervezettel még csak vitába, vagy bírálathoz sem bocsátkozunk, — folytatta a főjegyző, — mert azt minden hazáját és nemzetét féltő magyar embernek olyanok kell tekinteni, mint merényletet az ezeréves ősi magyar alkotmány ellen.

A közigazgatási bizottság a főjegyzői előterjesztést helyesléssel vette tudomásul, s egyúttal jegyzőkönyvben örököltette meg a vármegyei Hubay Kálmán és Vágó Pál javaslata ellen kinyilatkoztatott véleményét és érziületét.

A főjegyzői előterjesztés elhangzása után a különböző jelentések ismertetésére került sor. Ennek kapcsán feltűnt a közigazgatási bizottság tagjai előtt a vármegye mezőgazdasági, népegészségügyi, adóügyi, állategészségügyi és egyéb vonatkozású helyzete.

Kétezer júniusi jégkárbejelentést tartanak nyilván a biztosító intézetek

A legnagyobb jégkár júniusban Debrecen vidékén és Csongrád megyében volt

A júniusi szélsőséges időjárás az ország sok részében — amint ismeretes — jégkárokkal is járt. Ezeknek a jégkároknak mértékéről bár eddig is érkeztek jelentések, de az első pontos összeállítást most készítették el a biztosító társaságok a hozzájuk beérkezett kárbejelentések alapján.

Az egyezményes biztosító társaságok összeállítása szerint a jégkárak szempontjából minden évben rendszerint kritikusnak ígérkező, májusban aránylag esendős volt. Május végéig ugyanis a biztosító intézetekhez mindössze 900—950 darab jégkárbejelentés érkezett.

A jégkárak szempontjából annál kritikusabb volt a június hónap. Június végéig ugyanis az ország különböző részeiből közel kétezer jégkárbejelentést eszközöltek a biztosítóknál a kárvalótt gazdák, vagyis a májusi ezer darabból álló jégkárbejelentés júniusig 3.000-re emelkedett. Ebből ugyanerre az időre egyedül Debrecen vidékére ötszáz jégkáreset jutott. Debrecen környékén kívül a biztosító intézetek összeállítása szerint a júniusi jégtől leginkább Csongrád vármegye szenvedett.

Egyébként a jégbiztosítás szezonja az idén a néhány héttel elkészt aratás miatt szintén kitolódott. Ezzel hozzájárul a biztosító intézetek összefüggésbe azt, hogy a júniusi

erősebb kárbejelentésekkel szemben az idén a jégbiztosítások darabszáma június utolsó hetében alatta maradt a negyvenezernek a tavalyi ugyanezen időre eső ötvenezer jégbiztosítással szemben. A kiesés tehát a főszében a tavalyival szemben körülbelül húsz százalékos. A biztosítók, jégdíj bevételei azonban ennek ellenére sem csökkentek. Az idén ugyanis a gazdák a búzát és a tengerit magasabb érték alapján biztosították: így a búzát mázsánként 22, a tengerit pedig 25 pengővel.

A városi közigazgatási bizottság ülése

Debrecen város közigazgatási bizottsága Lossonczy István főispán elnöklése mellett hétfőn délután ülést tartott, amelyen elnöki megnyitó szavaiiban Lossonczy István főispán meleg szavakkal köszöntötte Kalenda Lóránt városi műszaki tanácsost, aki megválasztása óta első ízben jelent meg a közigazgatási bizottság ülésén.

A megnyitó szavak után dr. Csóka László főjegyző polgármester-helyettes ismertetette a polgármestri jelentést, majd az egyes ügyosztályok vezetői referáltak az ügyosztályok múlt hónapi munkásságáról. A jelentéseket lapunk más részén ismertetjük.

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap” Tolnay Imre, Plac-utca 1. — „Aranyegyszarvu” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-utca 8. — „II. Rákóczy” Arany S. A. öröksei, Külsővásártér. — Sztankay” Németh László, Szent Anna-utca 64

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:
A magyar medencében a mai nap is élénk déli szél volt uralmon és folytatódott a meleg tengeri levegő beáramlása. Emiatt az ország túlnyomó részén 30 fok fölé emelkedett a hőmérséklet.

JÓSLÁS: Élénk nyugati, majd északnyugati szél, több helyen, főként az ország nyugati részén záporosodás és zivatar. A hőmérséklet nyugat felől csökken. (MTI.)

Esküvő: Dr. Szabó Domokos és neje Kassay-Farkas Rózsika leánya Judit és Oszitán Antal és neje Szabó Zsófia fia Ferenc múlt hó 29-én Budapesten házasságot kötöttek.

Felhívás az orvosok elhunyt orvosok hozzátartozóihoz. Felkérem az igen tisztelt Kollégákat, s elhunyt Kartársak hozzátartozóit, hogy a még használható orvosi eszközöket, kórházi berendezési tárgyakat a Vöröskereszt Hadikórház használatára bocsájtani szíveskednének. Ilyenek: Góreső, laboratóriumi eszközök, fecskendők, irigátorok, ágytámla, köpöcsésze, ágytál, el nem avult gumi csövek, vas éjjeliszekek stb. A tárgyakat közzönettel átveszi a Vöröskereszt Hadikórház parancsnoksága, Piarista gimnázium, Szent Anna-utca, Dr. Láng.

Általános razzlát tartott hétfőre virradó éjjel a debreceni rendőrség s ennek eredményeként több férfit és nőt igazoltattak, s néhányat őrizetbe is vettek.

Felhívás a közszállító csoportokhoz! Felkérjük a debreceni Ipar testület kebelében működő összes közszállító csoportok elnökeit, hogy az Ipartestület hivatalos helyiségében 1940. évi július 10.-én este 7 órakor feltétlenül jelenjenek meg. Amennyiben a csoport elnöke akadályoztatva volna, úgy megfelelő helyettesről saját érdekében gondoskodjék.

Felnézők pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjük repülőbéllyegeket!

Elkövették az első csalást a cukorjeggyel. A debreceni ügyészség feljelentés nyomán eljárást indított az első debreceni cukorjegy csalás ügyében, amelyet egy magáról megfélemlített közalkalmazott követett el azért, hogy saját nevére két cukorjegyet vátoth és mind a két cukorjegyet igénybe is vette. Az ügyészség lefoglalta a két cukorjegyet és 72 deka kockacukrot, amit a levágott hat szelvény után vásárolt a kettős jegytulajdonos.

Alkalmazott német ágról

Szmrecsányi Lajos egri érsek feloldotta Sajógalgócot az egyházi tilalom alól

Széles körökben kellett feltűnést hónapokkal ezelőtt Szmrecsányi Lajos egri érseknek, mint egyházi főhatóságnak az az intézkedése, hogy Sajógalgóc községet lelképásztornának tetteges bántalmazásért egyházi átokkal sújtotta és egyházi tilalom alá vetette. Az érsek rendelkezésére az akkori plébános előtolta az örökmécesst, elvitte a templomból az Oltáriszentséget, a templom ajtaját lezárta és a templom és a plébánia kulcsait az egyházközség vezetőségének, illetve a község elöljáróságának adta át. Azóta csendes volt a falu és szomorú emberek járkáltak utcáin. Most, a többnapos tilalom után Szmrecsányi Lajos egri érsek megkegyelmezett a községnek és feloldotta az egyházi tilalmat. P. Roznik Rainer mátraverebelyi ferences házfőnök hozta magával az érseki feloldó rendelet után az Oltáriszentséget a községbe, ami leirhatatlan örömet váltott ki a lakosságban.

Háromnapos ájtatossággal várta Sajógalgóc az első szentmisét, amelyet vasárnap délelőtt mutatott be Abavári János, a község új plébánosa.

Amikor az új plébános meggyújtotta az

örökmécesst és megnyitotta a templom kapuit, Sajógalgóc lakossága valósággal megostromolta a bejáratot és pillanatok alatt zsúfolásig megtelt a hosszú időn keresztül zárva volt templom, melyben a lakosság térdreborulva, könnyes szemmel adott hálát az Istennek azért, hogy az egri érsek megkegyelmezett nekik.

Az első szentmise megható jelenetek között folyt le s résztvett azon Ronkay Ferenc országgyűlési képviselő is, aki a Sajógalgócok nevében nemrégiben küldöttséget vezetett az egri érsek elé. Ennek a küldöttségjárnak és a Sajógalgócok fogadalmának volt a következménye, hogy az érsek a községet feloldotta az egyházi tilalom alól. A szentmise alatt sokszor felhangzott a faldokló zokogás, s más végeztével pedig a lakosság körülvett új plébánosát és hálátelt szavakkal mondott köszönetet a templom megnyitásáért. Különösen az öregebbek körében volt nagy a meglepetés és az öröm és ezek boldogan hangoztatták, hogy most már nem kell haragszó és pap nélkül meghalniok.

Bordatörést szenvedett a vonatban. Neuhauser Ernő 41 éves debreceni lakos az elmúlt nap vonaton Pest felé utazott. Amikor a vonat Hajdúszoboszlóra érkezett és megállt, Neuhauser Ernő nekiessett az egyik padnak s esés következtében az orvosi megállapítás szerint bordatörést szenvedett.

A búza és tengeri bejelentése, zár alá helyezése és igénybevétele. A 4810—1940. M. E. számú kormányrendelet szerint az, akinek birtokában búza van és annak mennyisége az 5 q-t meghaladja, köteles azt bejelenteni. Akinek birtokában tengeri van és annak mennyisége morzsolt állapotban a 10 q-t, esőves állapotban 15 q-t vagyis ebben az arányban számítva 10 q-t meghaladja, köteles egész készletét bejelenteni. A bejelentési kötelezettség az 1940. évi július hó 5-én meglévő készletre vonatkozik. A bejelentést legkésőbb az 1940. évi július hó 9-ig beazórolag kell a Közelelmezési Ügyosztály termelői irodájában (Ferenc József-út 28. sz., földszint, Dobozi-átjáró) megtenni. A Közelelmezési Ügyosztály a bejelentések valódiságát ellenőrzi. A bejelentés alá eső búzát és tengerit a f. évi július hó 5-től kezdve hatósági zár alá helyeztetnek kell tekinteni és azt a földművelésügyi miniszter úr külön engedélye nélkül forgalombahozni, feldolgozni, vagy más módon azzal rendelkezni tilos, vagy más módon azzal rendelkezni tilos. A zár alatt lévő készleteket a bejelentésre kötelezett megőrizni és a romlástól megóvni köteles. A zár alá helyezett búzát az állam megbízásából a Futura f. évi június hóra megállapított hatóságíron készpénzfizetés ellenében közelelmezési célra igénybeveszi. Ha a birtokosnak a búza ellenértékére az előtt van szüksége, mielőtt a Futura azt igénybeveszi, a búzát a Futurának felajánlhatja. A felajánlást Debrecenben az Alföldi Takarékpénztárnál, mint a Futura főbizománysánál kell megtenni. Ha a birtokos a tengerit eladni, vagy elcserelni, vagy más módon átruházni kívánja, köteles azt a Futurának megvételre felajánlani. Tekintettel arra, hogy a bejelentési határidő f. hó 9-én lejár, a Közelelmezési Ügyosztály saját érdekében figyelmezteti a termelőket, hogy bejelentési kötelezettségüknek pontosan tegyenek eleget annál is inkább, mivel a bejelentés elmulasztása a 4810—1940. M. E. számú rendeletben meghatározott szigorú büntetést vonja maga után. Polgármester.

Eltemették Preisz Hugót. Budapestről jelentik: Nagy részvétel mellett temették el vasárnap délelőtt dr. Preisz Hugó volt egyetemi rektort, a világhírű magyar tudóst, az egyetem aulájából. A temetésen megjelent a kormány és a kultuszminiszter képviseletében dr. Szily Kálmán titkos tanácsos, államtitkár is. Az egyházi szertartást dr. Pataky Arnold prelátnak vezette. A Pázmány Péter Tudományegyetem tanári kara nevében dr. Belák Sándor, a Szent István Akadémia, az Akadémia nevében Vodeczky József egyetemi tanár, a debreceni Tisza István Tudományegyetem nevében dr. Went István egyetemi tanár mondott búcsúztatót. Ezután a koporsót gyászhintóra helyezték és kivitték a kerepesi temetőbe. A sírnál dr. Pataky Arnold prelátnak kanonok mondott imát.

(x) Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUI” használjon. hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógyszerár, Debrecen, Szent Anna-utca 64

Megjelent a repülők lapja. A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával szerkesztett repülésügyi folyóirat, a Magyar Szárnyak júliusi új száma ismét a szokott bő tartalommal jelent meg. A folyóirat vezetőhelyén emlékszik meg a Kormányzó tiszteletére rendezett légi felvonulásról, majd a szokásos repülőkrónika, gépismertetés, műszaki, ifjú repülő és a regényrovat mellett érdekes még Bitsits Tibor repülőörnagyszámolója a nyugati háborúról, Jánosy István főszerkesztő ismertetése az olasz légiflottáról, Selesics László cikke a nemzetközi hírirodák „vadkacsáiról” és Prugberger főmérnök ismertetése a folyadékűtéses motorok fejlődéséről. A lap ára 60 fillér, mindenütt kapható.

Gyászrovat

Kiss Bálint cipésmester 65 éves korában elhunyt. Temetése július 10.-én, szerdán délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. á. terméből ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Lónyai-utca 4. Temetését Gebauer temetkezési vállalat rendezi, Kossuth-u. 2.

Varga Ferenc temetése július 9.-én délután fél 6 órakor lesz a Köztemető 2. b. terméből ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Nyomató-utca 12. Gebauer temetkezési vállalat, Kossuth-u. 2.

Lendvay József szabósmester 88 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető III. számú ravatalozó terméből az ág evang. egyház szertartása szerint. Lakás: Simonffy-utca 17. sz. Dankó temetkezési vállalat.

Fehér József baromfi kereskedő 42 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután fél 3 órakor lesz a klinika ravatalozó terméből. Dankó temetkezési.

Kocsis Jenő 3 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután fél 3 órakor lesz a klinika ravatalozó terméből. Dankó temetkezési.

Nagy Antal 2 hónapos korában elhunyt. Temetése kedden délután fél 3 órakor lesz a klinika ravatalozójából. Dankó temetkezési.

Kovács Istvánné sz. Karsai Eszter 49 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Alvinczy tér 3. Puzstai temetkezési intézet.

Nyerges Miklós dr. búcsúztatása. Nyiregyházaról jelentik: Nyerges Miklós dr.-t az igazságügyminiszter Debrecenbe járásbírónak nevezte ki. Nyerges Miklós dr. így lemondott Nyiregyháza városi képviselőtestületi tagságáról. Szohor Pál polgármester a lemondás bejelentésével kapcsolatban meleg szavakkal emlékezett meg az agilis, lelkes közéleti munkáról, amelyet Nyerges Miklós dr. kifejtett.

Hol vannak a vidéki színészi igazgatók? Már régen beköszöntött a színházi holt-szezon, de számos vidéki városban még mindig működnek a színtársulatok. Az alábbiakban közöljük a vidéki színigazgatók állomáshelyeit. Vitéz Bánky Róbert Győrben, Ihász Aladár Pestszenterzsébeten, Kardoss Géza hőmezővásárhelyen, vitéz Tolnai Andor Újpesten játszik. A többi társulat állomáshelye így oszlik meg: Hajdú László Hajdúszoboszló, Belezny Ungár István Ungvár, Galetta Ferenc Nagytétény, Háromy Aladár Törökszentmiklós, Inke Rezső Kispeszt, Iván Sándor Huszt, vitéz Jakabffy Dezső Eger, Kőszegi Géza Rákosszentmihály, Szalay Károly Rákospalota, Thuróczy Gyula Sátoraljaújhely, Vértés Károly Salgótarján.

Német pancéllócsók elnyomulása

(Foto R. D. V.)

Debrecen város népegészségügyi helyzete

Dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos hétfőn délután a városi közigazgatási bizottság ülésén beszámolt Debrecen júniusi köz- és népegészségügyi helyzetéről.

Eszerint júniusban 78 házasságot kötötte Debrecenben. Az élveszületések száma 174, a halálozások pedig 121 volt. Ennek megfelelően a természetes szaporodás 53 lélekszám.

Egy éven aluli korban 11 gyermek halt meg, ami az élveszületések 6.3 százaléka. A múlt hónapban gümőkór halálozás 20, rák halál eset 12 volt, szív és érbetegségben pedig 16 egyén halt meg. A hevenyfertőző betegségek közül a számarhurút jelentkező nagyobb számban. Hasfistusz megbetegedés egy esetben fordult elő. A szükséges intézkedések a tifusz megelőzésére megtörténtek.

Halátragázolt egy gyermeket, majd tovább szagultott kerékpárján. Budapestről jelentik: Halálosvégű kerékpárszerencsétlenség ügyében nyomoz a rendőrség. A Szabolcs-utca 3. b. számú ház előtt egy ismeretlen kerékpáros elgázolta az úttesten játszó Gyuracsó Katalin 2 éves kisleányt. A kerékpáros az eszméletlen gyermeket felkapta, bevitte a ház udvarára, majd kerékpárjára ugrott és elszagultott. Az eszméletlen gyermeket a mentők kórházba vitték, de segíteni nem lehetett rajta, nemsokára kórházba szállítás után meghalt.

Ismét megnyitják a debreceni óvodákat. Hetekkel ezelőtt a debreceni óvodák a bevett szokás szerint befejezték foglalkoztatásukat és bezártak. Hétfőn reggel azonban leirat érkezett a tisztifőorvosi hivatal útján a városi kultúratanácsnoki hivatalhoz, amelyben a helügyminiszter elrendeli az óvodák azonnali megnyitását. Ezt a rendelkezést az tette szükségessé, hogy vannak családok, ahol a családfelelős rendkívüli felelősséggel tartoznak, viszont az anya dolgozik, jár munkába s így a gyermekek ne legyenek kénytelenek felügyelet nélkül maradni. A debreceni tízennégy óvodát ma már meg is nyitják.

Bösz házmester és az ittas lakó halálos kópárba. Budapestről jelentik: A Berzenczey-utca 22. sz. ház egyik lakója, Kovács István ácsmeester az éjszaka nagy botrányt rendezett ittas állapotban a lakásán. A házmester, Bösz József, a jármára felment a lakásba és csendre intette az ácsot, mire az nekiment, — házmeester állítása szerint kést vett elő, — mire Bösz is előrántotta bicskáját és az ittas ácsmeester beleszaladt a késbe. Kovács összerogvott, a mentők kórházba vitték, de ott meghalt. Bösz letartóztatta a rendőrség.

Meggyilkolták a szíriai nacionalisták vezérét. Istanbulból jelentik: Meggyilkolták a szíriai nacionalisták vezérét, Abdülrahman Schebbendert. A gyilkosság részletei még ismeretlenek. Schebbender dr. kimagasló egyénisége volt a szír forradalmároknak. Erős franciaellenes magatartása miatt azonban a kormány száműzte hazájából. Nemrégiben kapott engedélyt a visszatérésre. Egyik legbensőségesebb barátja volt a jeruzsálemi muftinak.

Fogadás a budapesti szovjet-orosz követségen. A szovjet-orosz budapesti követségen vasárnap fogadást rendeztek, amelynek során bemutatásra került „A nagy Péter” c. szovjet film folytatása. A fogadáson megjelent gróf Csáky István külügyminiszter és felesége, von Erdmannsdorf német követ és felesége, az eszt követ és családja, a jugoszláv követ és felesége, Ulain Révicsky Antal követéségi tanácsos, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, továbbá Rainiss Ferenc képviselő és felesége, a diplomáciai testület több tagja, valamint a sajtó képviselői.

Biztosítják az átengedéses zsidóingatlanok megművelését

Budapest, július 8. (Magyar Távirati Iroda.) Kormányrendelet jelent meg az átengedésre kötelezett zsidó ingatlanok művelésének biztosításáról. A 2. sz. zsidótörvény a zsidó ingatlanok igénybevétele tárgyában kiadott végrehajtási utasítást a kormány új rendelettel egészíti ki, amely a hivatalos lap keddi számában jelenik meg. A rendelet lehetővé teszi az ingatlanoknak már a következő gazdasági évben birtokbavételüket. A földművelésügyi miniszter az átengedésre kötelező határozatot július 1-ig, a szőlő és gyümölcs tekintetében pedig szeptember 15-ig postára adja. A rendelet tovább szabályozta az átengedésre kötelező határozat kézbesítését.

A rendelet legfontosabb intézkedése az átengedésre kötelezett zsidó ingatlanon, hogy a gazdálkodó folytonosságának biztosítását célozza.

Eszerint az átengedésre kötelezés után is köteles az ingatlanon gazdálkodó a szokásos gazdasági munkákat a rendes gazda pontosságával és a gazdálkodás eddigi módja szerint elvégezni, míg az ingatlan a juttatottak birtokba nem veszik. — Ennek a kötelezettségnek az elmulasztása, vagy nem kellő teljesítése esetén a természetrendény eszköztetésének, vagy okozott gazdasági kárnak mértéke szerint a földművelésügyi miniszter jogosult a zsidó ingatlan után megállapított vételárát, vagy kishaszonbért megfelelően csökkenteni. Fontos gazdasági érdeket véd meg ez az intézkedés, egyben hatékonyan előmozdítja, mintegy félmillió kat. hold területű zsidóingatlanok igénybevételenek és kisemberek kezére juttatásnak rendkívül nagy felelősséggel járó munkáját.

Debrecen egész határában elrendelték az aratási és cséplési munkálatokra a honvédelmi munkakötelezettséget

Debrecen város egész határában az aratási és cséplési munkálatok tartamára a honvédelmi munkakötelezettség van elrendelve. Szabad evezkedés útján csak július 9-én este 8 óráig lehet aratási és cséplési munkaszünetet követni.

Az aratási és cséplési munkaszünetes feltételei csak a Debrecen sz. kir. város Munkabérmegállapító Bizottsága által megállapított munkabérről köthető és attól eltérő feltételeket sem a munkaadó, sem a munkavállalók nem állapíthatnak meg és köthetnek ki.

Mindazon mezőgazdasági munkások, akik aratási szünetet nem vállaltak, július 10-én reggel 8 órától kezdve három napon keresztül este 8 óráig mint honvédelmi munkaszolgálatosok a Közigazgatási Hatóság 46. számú szobájában jelentkezni tartoznak.

Honvédelmi munkaszolgálatba való besorozás esetén az aratók munkabérféltési díját egy később kiadandó rendelet fogja megszabni.

A város területén mindaddig, amíg az összes kalászos területek learatva nincsenek, eszélni nem lehet. Az aratási munkálatok befejezéséig a város területén lévő összes aratómunkás a még le nem aratott területeken tartozik segédkezni.

Az aratás és a hordás befejezése után veheti kezdetét a cséplési munkálat. A város területén lévő összes aratógépek kijavítandók és aratás befejezéséig állandóan munkában tartandók.

Július hó 10-től kezdve a mezőgazdasági munkálatoknál fizetendő napszám-bér a Munkabérmegállapító Bizottság által megállapított napszám-bérről sem alacsonyabb, sem magasabb nem lehet.

A Munkabérmegállapító Bizottság által július hó 1-től augusztus hó 11-ig megállapított napszám-bér napi 3.40 P, augusztus hó 11-től 31-éig napszám-bér napi 3 P, szeptember 1-től 28-ig napszám-bér 2.60 P.

1. Teljes férfi napszám azt illeti meg, aki zsákolni és kaszálni képtelen, teljesen munkabíró, 18-ik életévét betöltötte.

2. A nem teljes munkabíró férfi, aki öreg vagy zsákolni képtelen, sem kévét adogatni, sem kaszálni egész nap nem képes, Ennek részére a teljes férfi napszám kétharmadrésze fizetendő.

3. Teljes női napszám azt illeti meg, aki képes egész nap kévét szekerre adogatni, teljes munkabíró és 18-ik életévét betöltötte. Részére a férfi napszám kétharmadrésze fizetendő.

4. Nem teljes munkabíró 18 éven felüli nőnek, aki öreg és képtelen egész nap szekérre kévét adogatni, annak a teljes női napszám kétharmadrésze fizetendő.

5. Fló napszám a 15—18 év közötti rendszeren fejelett, korához képest munkabíró, aki részére a férfi napszám kétharmadrésze fizetendő, 15 éven aluli részére a férfinnapszám egyharmadrésze fizetendő.

6. Leány napszám a 15—18 év közötti rendszeren fejelett és korához képest munkabíró, részére az asszonynapszám kétharmadrésze fizetendő, 15 éven aluli leány napszám a asszonynapszám egyharmadát kapja.

Az aratási munkálatoknál felmerülő mindenféle munkaerő iránti igény, egyéb kérelem és panasz, vagy érdeklődés az alábbi megnevezett pusztarészekre kinevezett helyi gazdasági megbízottaknál is értesíthető:

I. Nagyesere—Haláp: Balogh Mihály, található Nagyesere 85. szám, vagy Bethlen-utca 41. szám alatt. Ez a rész terjed: a hajdúsámsóni úttól a vámospécsi útig kifelé.

II. Bánk: Zöld János, található Bánk 117—118., illetőleg a Mester-utca 29. sz. vagy Maes 1. sz. alatt.

III. Fancsika—Pac—Veker: Nagy Ferenc, található Fancsikai tanyáján, vagy Baross-utca 6. szám alatt. Ez a rész terjed: a városnak a Vámospécsi- és Mikepécsi-út közötti részén kifelé.

IV. Szepes: Nyilas Ferenc, található Nagyszepes 72—73. sz. vagy József királyi herceg-utca 33. szám alatt. Ez a rész terjed a város területének a Mikepécsi-út és a Hajdúszoboszlói-út közötti elterülő része kifelé.

V. Ebes: dr. Nagy Béla, található Ebes 40. szám vagy Kossuth-utca 69. sz. alatt. Ez a rész terjed az Ebes-pusztai egész területére Ondódtig és a Szoboszlói-dűlőnek a szoboszlói országútig terjedő részére.

VI. Ondód A): Ifj. Kertész István, található Bellegelő 467 468. szám, vagy Bethlen-utca 49. szám alatt. Ez a rész terjed az Ondódnak a szoboszlói dűlőtől terjedő részére, továbbá a Gál-, Piac-, Védres-, Fát-dűlő, a Bellegelő 435. számú Pásztor-féle tanyáival.

VII. Ondód B): Vértessy András, található Maes újosztás, vagy Bethlen-utca 69. szám alatt. Ez a rész terjed a városnak a balmazújvárosi és a hajdúszoboszlói—hajdúböszörményi úttal bezárt részére, vagyis Perc-, Kádár-, Veréb- és Péterfia-dűlő.

VIII. Maes: Tóth János, található Kismaes 10. sz., vagy Ajtó-utca 16. sz. alatt. Ez a rész terjed a Bellegelőnek a balmazújvárosi—hajdúböszörményi úttal körülvett macsi részére.

IX. Kishegy: Nagyhegyes, a Cucca a mátai útig: dr. Riekl László, található Nagyhegyes 49. sz., vagy Ferenc József-út 39. sz. alatt.

X. Cucának Újváros felé eső és Elepnek a nádudvari útig terjedő része: Mike Ferenc, található Elep 35. sz. alatt, vagy Mester-utca 27. sz. alatt.

XI. Elep B): Posta Péter, található Elep 120. sz. alatt. Ez a rész terjed Elepnek a nádudvari úton túli része a Kösélyszezig.

XII. Kösélysze—Álomzug: Kegyes János, található Kösélysze 4. sz., vagy Timár-utca 20. sz. alatt.

XIII. Pallag: Kuthy László, található Pallag, Gazdasági Akadémia. Ez a rész terjed: a városnak a hajdúböszörményi és a hajdúsámsóni úti rész közé eső része kifelé.

A fentiekben kívül mindenféle kérelem, panasz vagy érdeklődés reggel 8 órától este 8 óráig a Gazdasági Egyesület (Hatvan-utca 1. sz., I. emelet) titkári helyiségében is előterjeszhető.

Debreceni Gazdasági Egyesület

A Kormányzó fogadta az új finn követet. Budapestről jelentik: A mai napon délután egy órakor a Kormányzó Úr Öfóméltósága finnpélyes bemutatón kihallgatáson fogadta Arne Aurél Wuorima finn rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, aki ez alkalommal megbízólevelét s elődje visszahívólevelét nyújtotta át. (MTI)

SÜLYOSBODOTT A BÖSZÖRMÉNYI UTON ELGÁZOLT KERÉKPÁROS ÁLLAPOTA

Vasárnapi számunkban megemlékeztünk arról a súlyos kimenetelű autós és kerékpár karambolról, amelynek két súlyos sérültje volt. Az egyik Bíró Gyula volt, aki kerékpáron haladt a Böszörményi-úton a város felé, s a városi nyomda környékén egy magánautó, amelyet Karsay Mihály vezetett, elütötte. Bíró Gyulát vérző nyakkal és súlyos külső sérülési nyomokkal eszméletlen állapotban szállították be a sebészeti klinikára. A másik sérült Placsek András volt, aki az autós vezetője mellett ült és a hirtelen fékezés következtében az autós szélvédőjének ütötte a fejét, ami több sebet ejtett rajta. Őt a mentők reszesítették elsősegélyben és láták el kötözéssel.

Bíró Gyula a klinikán visszanyerte ugyan eszméletét, kihallgatni azonban mindeztideig még nem lehetett, mindössze annyit mondott, hogy a szerencsétlenséget azt hiszi, ő maga idézte elő. Hétfőre aztán állapotában súlyosbodás állott be. Röntgen vizsgálattal megállapították, hogy több bordája is eltört, nemsoká kulcsontja, s emellett belső vérzése is van. Állapota jelenleg életveszélyes.

Rendelet a béréséplésről. A Budapesti Közlöny 8-i száma közli az ipariügyi miniszter rendeletét, amelynek értelmében a rendkívüli viszonyokra való tekintettel, mindazok, akik községi bizonyítvánnyal 3 hónapi cséplési gyakorlatot igazolnak, az 1940. évi Iparigazolvány nélkül is végezhetnek béréséplést. Iparigazolványt a rendelet alapján kiadni nem lehet.

MOZI

TITKOS MEGBIZATÁS. (Hungária új műsora.) Érdekesnek ígérkező és lebilincselő témájú film lenne ez, azonban a rendező kifejejtett egymély dolgot, mely sokkal fordulatosabb tette volna a filmet. Van ugyan benne izgalom, egy kis izeltő a déli vidék fojtott levegőjéből. Gustáv Fröhlich most is igen érdekesen játszott. Camilla Horn a szöke démon szerepében nyújtott jó alakítást. A kisérő UFA-beradó kárpótolt az elmaradtokért, hatalmas német támadások mellett látni lehetett a Compiegne-i híres fegyverszüneti tárgyalásokat és több érdekes képet a háborúról.

Közgazdaság

A TENGERI IRÁNYADÓ ÁRAI

Budapest, július 8. (MTI.) A búza és tengeri bejelentése, zár alá helyezése és igénybevétele tárgyában kiadott rendelet 6. szakaszának 4. bekezdése felhatalmazza a földművelésügyi minisztert, hogy a budapesti terményüzsdé tengerire jegyzett középárfolyama alapján kéthetenként megállapítsa a tengeri állami elővásárlásnál és igénybevételel irányadó árakat. A földművelésügyi miniszter a tengeri árát budapesti paritásban tiszántúli állomásról 27.60 P, egyéb állomásról 26.55 P, Budapestben a közraktárban fekvő áru tekintetében 26.35 pengőben állapította meg.

TERMÉNYTÖZSDE

A gabonatözsde, mint előrelátható volt, ma főleg az idei első számszerű becslés foglalkoztatja. E szerint búzából a várható termés 22.4 (tavaly 30.7), a rozsból 7.4 (8.6), tavaszi árpából 6.39 (6.45), zabból 3.99 (3.66).

A búzapiac az ismert rendelkezés folytán nem volt forgalom, de a tengeri üzlet is teljesen szünetelt és általános vélemény szerint eltetik még néhány nap addig, amíg tájékozódni lehet arról, hogy a kukoricakészletek bejelentése és a felajánlott készletekről való nyilatkozat után lesz-e olyan kukorica, mellyel szabadon lehet rendelkezni, illetve piacra kerülhet.

Debreceni sertésvásár. Felhajtás kövér 373, eladás 371. Felhajtás sovány 392, eladás 101. Árak: hizlalóbeli nehéz 130—133, hizlalóbeli könnyű 128—130, szedett nehéz malac 128—130, szedett közép malac 126—128, szedett könnyű malac 115—120, szedett súlyos malac 106—115, prima nehéz öreg 124—127, szedett öreg 120—124, sovány koca 90—95, sovány süldő 95—105 fillér, választott malac párja 22—28 pengő. Irányzat: kővérpiac élénk, soványpiac lanyha.

SPORT

A FERENCVÁROS BEVEREKEDTE MAGÁT A KIS KK DÖNTŐJÉBE

Vasárnap délután sorsdöntő mérkőzést játszott a Ferencváros a Beogradski SK ellen. Ezúttal a kis KK döntőjébe való bejutás volt a tét. Az első mérkőzésen a BSK 1:0 arányban győzött a zöld-fehérek ellen, míg most izgalmas küzdelem után a Ferencvárosnak 2:0 arányban sikerült kétvállra fektetni jugoszláv ellenfelét. A mérkőzés 12 ezer ember előtt az Üllői-úti pályán zajlott le. Mies játékvezető sípjelére indul meg a játék. Az első félidőben mind a két csapat sokat idegeskedett. A Ferencváros csatárai ebben a félidőben nem sok vázot zavartak. Így aztán a félidő 0:0 arányban telt el. A második félidőben lassan feljavult a Ferencváros, de a gól csak későn születik meg. Finta magára húzza a jugoszláv védelmet, a labda dr. Sárosi elé pattan, aki élesen belövi. (1:0). Kezdet után rákapcsol a zöld-fehér csapat. A 27. percben Lázár előtör s átjuttatja magát az ellenfél védelmének s védhetetlen gólt lő. (2:0). A játék vége felé a játék eldurvul, de a kemény jugoszlávok már nem tudnak az eredményen változtatni. A magyar csapatban Lázár brillírozott, de jó volt dr. Sárosi, Finta és Gyetvai s a második félidőben Sárosi Béla, Polgár és Csikós.

Ezzel a győzelemmel a Ferencváros beverekedte magát a kis KK döntőjébe, amennyiben a végső gólarány 2:1. Azt azonban még mindig nem lehet tudni, hogy melyik csapat lesz a döntőben a Fradi ellenfele. A Rapid és a Gradjanski Bukarestben ugyanúgy 0:0 arányban játszott, mint legutóbb Zágrábban. Így aztán semleges pályán újból találkozniuk kell s a győztes kerül be a döntőbe a Ferencváros ellenfeleként.

SPORTHIRMONDÓ

A vízilólabajnokság nagy szenzációja, hogy a feljavult BSE 3:2 (2:0) arányban megverte az UTE csapatát. MAC—FTC 2:1 (2:0), BEAC—NSC 3:1 (1:1).

Az úszóversenyen a 22 m. válogatóversenyt Tátoš nyerte 2 p 15.2 mp-cel. A 200 m. mellúszásban Angyal lett az első 2 p 50.2 mp-cel. Budapest műugrólabajnokságát a férfiak közül Hidvégi, a nők közül pedig Zságot nyerte.

Az olasz-német teniszmérkőzést Berlinben az olaszok nyerték 5:1 arányban. Az országos ifjúsági labdarúgólabajnokságot az FTC nyerte 2:0 arányban a Magyar Pamut csapata ellen.

A magyar-német teniszmérkőzés eredménye: 6307:6033.

Az ifjúsági teniszcsapatlabajnokságot az UTE nyerte, amely a döntőben 5:1-re győzte le a Dunát.

Márkás tenisz ütők

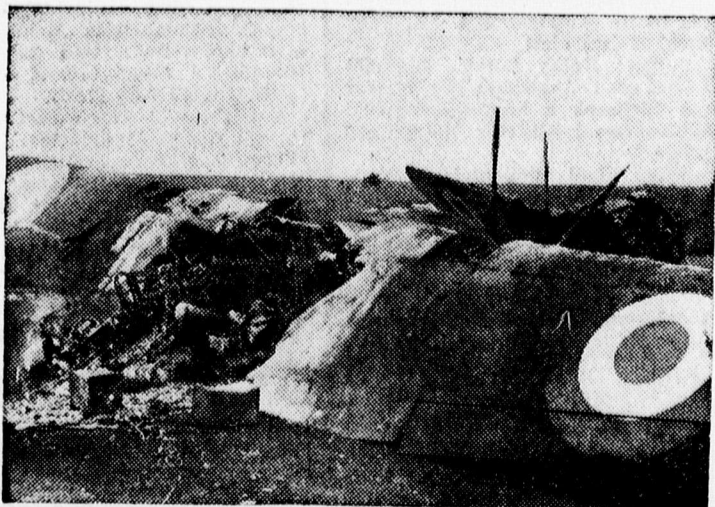
elsőrangú bél hurok, tenisz cipők és labdák állandó nagyraktára
Tóth Gyula
vasútlevele.
Hurozást és javítást vállalunk

EGÉSZSÉGÜNKET ÓVNI
ELSŐ KÖTELETSÉGÜNK!

Dr. MÜLLER VILMOS művei

A tüdőbaj megelőzése és gyógyítása diétás kezeléssel . . . P 3.—
Az asthma gyógyítása . . . P 1.30
A meghűléses betegségek megelőzése a csecsemőkortól az aggkorig . . . P 1.20

Kaphatók a Debreczeni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. Telefon: 21—90.

A német főparancsnokság jelent: Több ellenséges repülőgépet a földön megsemmisítettünk (Foto R. D. V.)

FELHÍVÁS

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy autóbúszvonalainkon 1940 július 2-tól az alanti viszonylatban a forgalom bizonytalan ideig szünetel.

Debrecen—Hajdúszoboszló
Debrecen—Békéscsaba
Debrecen—Szeghalom—Gyoma—Szentés
Debrecen—Püspökkladány
Debrecen—Kisújszállás—Kunhegyes
Autóbúszjárat kölekedik:
Debrecen—Miskolc
Debrecen Arany Bika szállótól indul 15.00, 19.00 ó, érkezik 10.20 ó. Hajdúszoboszló felől indul 15.29, 19.29 ó, érkezik 9.51 ó. Polgár p. u.-ról indul 16.18, 20.18 ó, érkezik 9.02 ó. Felsőzsolca p. u.-ról indul 17.15, 21.15 ó, érkezik 8.05 ó. Miskolc városától indul 7.50 ó, érkezik 17.30, 21.30 ó.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

A Városi Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1939. év november hóban elzálogosított, illetve 1940. év május hóban lejárt 19937. számtól 21810. számig arany, 27373. számtól 29606. számig egyéb ingó zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1940 július 25-én délután 3 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az ezidőszert árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyiségében megtekinthető.

Hosszabbítások az árverés előtt legalább két nappal eszközölendők, Debrecen, 1940 július 8.

Az igazgatóság

BERBEADÁSI HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Vajdalahos elnevezésű, összesen 938 kat. hold 246 □-öl területű városi ingatlan, amely áll 325 kat. hold 838 □-öl szántóból, 22 kat. hold 1132 □-öl rétből, 572 kat. hold 316 □-öl legelőből, 11 kat. hold 198 □-öl útból, 2 kat. hold 1013 □-öl csatornából és 3 kat. hold 1549 □-öl majorból, a rajta lévő felülépitményekkel, ú. m.: lakóház, szeléd-lakás, istálló és magtár, ököristálló, dísznő, ártézi kút és gémes kút, 1940. évi október hó 1-től kezdődőleg 1941. évi szeptember hó 30-ig terjedő egy évre nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbeadásra kerül.

Az árverés 1940. évi július hó 10-én d. e. 9 órakor a városháza tanástermében tartatik meg.

A haszonbér a megajánlandó bűzmenyiségek debreceni paritású egyenértéke, negyedévenként előre fizetendő. Azonkívül fizetendő a biztosítási díjak, vizszabályozási költségek, adók és egyéb közterhek.

Óvadékként egyévi haszonbérnek és közterheknek megfelelő összeg nyújtandó készpénzben takarékbetétkönyvben, garancialevélben, vagy ingatlanra leendő jelzálogjogi bekebeléssel, amely esetben az egyévi haszonbér a közterheknek megfelelő kétszeres fedezet szükséges.

Bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-a teendő le az árverés megkezdése előtt a város házipénztáránál, vagy az árverelő bizottságnál.

A bérbeadásra kerülő ingatlanra vonatkozó egyéb adatok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál megtekinthetők.

Polgármester

Főszervező: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja:

Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Felelős kiadó:

Balogh István

Háztartási
alkalmazott

Jelentkezzen

olyan mindenes leány július 15-re, ki augusztus elsején Budapestre jönne. Teleki-utca 77. 1821

Fiatallány

bejárónak felvétetik. — Mester-utca 35. 1837

Egy

megbízható rendes lányt vagy asszonyt, ki a főzést is vállalja, azonnali belépésre felveszek. Jelentkezés: reggel 7—9 óráig. Cím: Leány-utca 4. sz. 1841

Bejárónőt,

szobalányi teendőkhöz jártast felveszek. Magoss György-tér 24. 1815

Betöltendő állás
nőknek

Lehetőleg

magános nő házmestert keresek földszintes szobáért, lakbérszámlát kap, ki mosást is vállal külön díjazásért. Cím: Széchenyi-u. 15. Turista és diákszálló, II. emelet.

Takarításért

lakást, fizetést kap erősebb nő. Miklós-utca 41. 1842

Betöltendő állás
férfiaknak

Kocsis

felvéteik. Teleki-u. 100. 1847

Kovácssegédet

azonnal felveszek. Novák Gyula, Nagyváradi-u. 16. 1848

Állást kereső
férfiak

Bankszakmában

jártas jog- és államszámviteli szakos joghallgató megfelelő állást keres saját írógéppel. — Cím a kiadóban. 1831

Volt vállalati

keresztény raktárnok tisztviselői, titkári, raktárnoki vagy hasonló állást keres. „Szorgalmas 26.” jellegre a kiadóba.

Kiadó lakás
1 szobás

Garzonlakás

nagy szobával, elő-, fűdősobával nagyleptomhoz közel, fenyvesparkban kiadó. Dózsa-utca 12/b. Ny. 1091

Bútorozott szoba

Különbejárati

bútorozott szoba kiadó. Piac u. 77., I., 4. 1627

Kapualatti

különbejárati utcai bútorozott szoba azonnali kiadó. Zúgó-u. 4. Reáliskolánál. Ny.

Nyári Egyetem

keres 1—2 személyes bútorozott szobákat lehetőleg Nagyerdő és villamosvonalak közelében fűdősobával és reggelivel, július 10—31 és augusztus 1—18. Lakásbejelentés a Nyári Egyetem irodájában (Központi Egyetem) d. e. 9—12 között személyesen vagy telefonon (25—03.) 788

Szakképzett

molnár vagy molnársegéd azonnali belépésre kerestetik. Hatvan-u. 8. szám. 1823

Kiadó lakás
2 szobás

Eleserelném

tágas kétszobás (elő- és fűdősoba) lakásomat kisebb kétszobással. Címeket „Jó lakás” jellegre kiadóba kérek. Ny.

Ajánlat

Horgonyi

fodrász, Szoboszlói-u. 4. Új telefonszáma: 10-75. Uj! 1436

Margit szálloda

a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit fürdő mellett) Kényelmes szobák, olcsó árak. Közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz. Fűdőknek, sportolóknak — kedvezmény, villamos megállóhely. Telefon sz. 10-24. 667

Némethy

cipész-mesternél rendelésre gyógycipők és javítások szakszerűen készülnek. Simonffy-u. 1/c. 1888

Tölgytűzifa

ölenként kapható a szentgyörgyi erdőterületben. Utalvány váltható Békési és Löw cégnél. Homokkert, Bánffy-u. 4. Telefon 19—45.

FÉRFI

felöltő- és öltönyszövetek, minden hozzávaló, férfi divatsport- és galléros ingek olcsó árban.

Petriknél

Szent Anna-u. 5. sz.

Bagolyvár

vendéglő gyönyörű ligetkertje megnyitott. Állandóan frissen csapott Dréher sörök, uradalmi fajborok. Kötőnő cigányzene. Hid-u. 14. Asztalfoglalás telefonon: 19—31. 1663

Tűzifát, szenet

már most vegyen, hogy jó fűtőanyagja biztosítva legyen. Vágó József tűzifa- és szénkereskedőnél. „Margit” fürdő mellett. Új telefon 37—24. 1701

Hölgyeim!

Olesón is lehet elegánsan öltözködni! Győződjön meg üzletben. Dr. Révész Géza-né. Hangya-palota. 1673

Autókarosszériák

javitása, dukózása, chromozás a Debreceni Vas-és Rézbútorgyárban 1126

Társ

Hadirokkant

papirzacsó készítéséhez társat keres. Apafi-u. 93. 1813

LAKÁS ÉS SZOBA
KERESLET

Kétszobás

lakást keresek augusztus elsejére. Kigyo-u. 7. 1827

1.5 tonnás

Ford, 2 és 4 üléses DKW, Meray, Puch és DKW motoroképpár alkalmi áron eladó. Szoboszlay, Széchenyi-u. 24. 1210

Egy szoba, előszoba, konyha, vagy két szoba konyha lakást keresek. Biztos fizető jellegre a kiadóhivatalba kérem beadni. Ny

Eladó föld

Több

300 □-öles gyümölcsös parcellák eladók. Sesztina-utca 4. Kisállomás mellett 1489

Bútor

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőségű előnyös árak. Részletre is Hunyadi-utca 2. sz. alatt 1439

Eladó ház

ELADÓ

Budai Ezsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszoba, kényelmes, családi ház. 744

Eladó

adó- és termentes kényelmes családi ház 300 □-öl kerttel Vasvári-u. 20. 1686

Ház

Csokosai utcában, gazdálkodónak is alkalmas istállóval, kedvező fizetési feltételekkel olcsón eladó. Értekezni Hűvelyes-u. 6. Ny.

Eladó házhely

Rákóczi-utca 7. sz. 471 □-öles házaszobák eladó. Értekezhetni lehet ugyanott 1839

Szőlő, gyümölcsös

Eladó

biztos megjelölést nyújtó 4 hold szőlő és gyümölcsös, 2 szoba, konyha lakással, Debrecen közelében. Esetleg debreceni házzal vagy telekkel cseréllek. Ferenc József-út 38., műterem. 1225

Különféle

Világos

férfi tropikáruha eladó magas alakra. Komlóssy út 15. sz. 1771

„Junkers” autógéiser, gázfűdőkályha, villanymotorok, szivattyúk, fűdőkályhák használtak eladók. Szent Anna 8. 1840

Góré

eladó. Értekezni Baltazar Dezső-u. 14. földszint jobbra. 1814

Elveszett

Elveszett

vasárnap strandtáska a Nagyerdőn Tóth Árpád- emlékműnél. Megtalálót jutalmazom. Gábor, püspöki palota, I. kapu, II. em. 5. 1838

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.